

Jaotusmaterjalid

Pagulase rollikaart

Pagulaste argumendid ja valikuvõimalused

Te peate ette valmistama oma argumendid ja taktika. Teie ülesanne on otsustada, kas esitate kõik argumendid ühiselt või esitavad rühma liikmed ükshaaval oma isiklikud põhjendused.

Võite kasutada allpool loetletud argumente või mõelda välja omad.

- Meil on õigus varjupaika saada.
- Meie lapsed nälgivad, teie moraalne kohus on meid aidata.
- Kui me tagasi läheme, siis mind tapetakse.
- Mul ei ole raha.
- Mul ei ole kuhugi mujale minna.
- Ma töötasin kodulinnas arsti / meditsiiniõe / insenerina.
- Tahan saada varjupaika ainult seni, kuni oht möödub.
- Teised pagulased on teie riiki sisse lubatud.
- Kus me oleme? Inimkaubitsejad lubasid meid viia riiki Z.
- Proovin anda ametnikule altkäemaksu, et ta mind sisse lubaks.

Enne rollimängu algust mõelge läbi järgmised võimalused.

- Kas taotlete koos kogu rühma sisselaskmist või seisab igaüks ise enda eest?
- Kas olete nõus jagunema, kui piirivalveametnikud seda nõuavad?
- Mida teete siis, kui nad püüavad teid tagasi saata? Kas olete nõus koju minema? Kas palute neil ennast läbi lasta, et saaksite edasi minna riiki Z?
- Kas kellegi teist on olemas reisidokumendid? Kas need on ehtsad või võltsitud?

Selles rollimängus on pagulaste rühma koosseis väga mitmekesine, mistõttu ettevalmistuse käigus peaks iga osaleja välja mõtlema, kes ta on: vanus, sugu, perekonnaseis, elukutse, varaline seis, usk, kaasasolevad asjad.

Vaatleja rollikaart

Teie ülesanne on rollimängu vaadelda. Mängu lõpus peate andma üldise hinnangu toimunule. Valige üks rühma liige, kellest saab teie esindaja.

Vaatluse käigus peaksite muu hulgas pöörama tähelepanu järgmistele punktidele:

- pagulaste ja piirivalveametnike erinevad rollid;
- nende kasutatavad argumendid ja argumentide esitamise viis;
- võimalikud inimõiguste rikkumised.

Te peate otsustama, kuidas kõik tähelepanekud kirja panna. Näiteks võite jaguneda kaheks alarühmaks nii, et üks jälgib piirivalveametnikke ja teine pagulasi.

Piirivalveametniku rollikaart

Piirivalveametnike argumendid ja valikuvõimalused

Te peate ette valmistama oma argumendid ja taktika. Teie ülesanne on otsustada, kas esitate kõik argumendid ühiselt või esitavad rühma liikmed ükshaaval oma isiklikud põhjendused.

Võite kasutada allpool loetletud argumente või mõelda välja omad.

- Nad on meelega: me ei saa neid tagasi saata.
- Kui me nad tagasi saadame, jääb nende vahistamine, piinamine ja tapmine meie südametunnistusele.
- Kehtiva õiguse kohaselt me oleme kohustatud pagulastele varjupaika andma.
- Neil ei ole raha ja nad vajavad riigi toetust. Meie riik ei saa seda endale lubada.
- Kas neil on reisidokumendid või isikutunnistused? Kas need on ehtsad või võltsitud?
- Kas nad on ehtsate pagulaste moodi? Võib-olla tulid mõned siia lihtsalt paremat elu otsima.
- Meie riik on X riigi sõjaline ja kaubanduspartner. Me ei tohi jätta muljet, et me kaitseme neid.
- Neil võib olla selliseid ametioskusi, millest meie riigis on puudus.
- Meie riigis on niigi palju pagulasi. Peame hoolt kandma oma kodanike eest. Las pagulased lähevad mõnda rikkamasse riiki.
- Võiksime nendelt sisselaskmise eest altkäemaksu küsida.
- Kui me nemad sisse laseme, tulevad järgmised, kes tahavad samuti sisse saada.
- Nad ei oska meie keelt, neil on teine usk ja teistsugused toimumisharjumused; nad ei kohane siin.
- Nende seas võib olla terroriste või sõjakurjategijaid.

Enne rollimängu algust mõelge läbi järgmised võimalused.

- Kas lubate üle piiri kõik pagulased?
- Kas lubate piiri ületada ainult valitud pagulastel?
- Kas jaotate nad rühmadesse vanuse, elukutse, varalise seisu jne järgi?
- Kas teete hoopis midagi muud?

Teadmiseks

Harjutus on kohandatud kujul võetud väljaandest *First Steps: A Manual for starting human rights education*, Amnesty International, London, 1997.

Tsitaat „Pagulane, mine koju! Küll ta läheks, kui saaks” oli ühe ÜRO pagulaste ülemvoliniku ameti kampaania loosung.